

Mladé talenty 1-2

10 rokov SDB 3-5

Školenie učiteľov 8

Slovenské ZVESTI

Informácie o aktivitách slovenskej komunity v Melbourne



Ročník XI

Číslo 4/2022

Vydáva ASAV, PO Box 263, Kew

www.asav.org.au

PROFIL Z KOMUNITY

Mladé talenty

V tomto ostatnom čísle Slovenských zvestí by sme vám chceli predstaviť mladú generáciu odchovanú v Slovenskej detskej besede (SDB).

Príležitosť vznikla, keď ako každý rok, aj tento sme nominovali Mladé talenty slovenskej komunity. Tento školský rok bol pre Eliáša Bučka a Lucasa Lomasa posledný v slovenskej škole. Eliáš tu strávil 10 a Lucas 8 rokov. Najlepší kamaráti v obidvoch školách (austrálskej, aj slovenskej), ale aj mimo školy.

Okrem spoločného druhého jazyka/slovenčiny ich spája aj láska k športu a hudbe. A práve hudba je niečo, čím obohatili



výučbu v SDB a všetky predstavenia pre krajské komunity od roku 2015. Obidvaja hrajú na gitaru, keyboard a Eliáš aj na harmoniku.

Ale necháme ich najväčších fanúšikov – ich maminky, aby vám ich predstavili.

Danka Bučková - Eliáš Bučko
Veľká a srdečná vďaka Združeniu Austrálskych Slovákov vo Viktórii (ASAV) za každoročnú podporu mladých talentov. Vážime si príležitosť pre mladé talenty v slovenskej komunite na ich nomináciu ako aj vďaka slovenskej škole za poskytnutý priestor na ich osobnostný rozvoj a neustálu podporu.

Šťastie, zdravie, pokoj svätý vinšujeme Vám!

Šťastie, zdravie, pokoj svätý
vinšujeme Vám.

Či ste starý, lebo deti, nezáleží
nám.

/: Z ďaleka sa berieme, novinu
Vám nesieme,
čo sa stalo dnešnej noci v
meste Betléme. :/

Narodil sa chlapec malý,
posiela nás k Vám,
aby ste mu niečo dali, zaniest
mu to mám.

Chlebič, ten už nechce brať,
nakrmila ho už mať,
radšej toliar, lebo dukát ráčte
mu poslať.

Prosim pekne, odbavte nás,
nieto času stať.
Veď nám treba do Betléma ísť
ho kolisať.

On je veľmi bohatý, všetko
štedro odplatí,
uložte si k nemu poklad, tam
sa nestratí.

Eliáša treba pochváliť za tento školský rok a aj tie predošlé, keď ako študent Slovenskej detskej besedy ochotne zabezpečoval hudobný sprievod pri nácviiku pesničiek a školských vystúpeniach. Nikdy ho nebolo treba prehovárať, robil to rád. SDB mu dávala priestor, kde mohol hudobne rásť a predviesť svoje hudobné schopnosti a zručnosti. Naše pomerne časté nácviiky a predstavenia viedli aj k jeho ustavičnému zlepšovaniu. Eliášov postup pri osvojovaní pesničky bol, že si ju najprv vypočul, vyhľadal noty a potom sa snažil nájsť na harmonike vhodnú melódiu a náročnosť pre našich študentov. Nasledovalo hudobné zladenie s Lucasom, čiže harmoniky a gitary, a potom sme už nacvičovali a spievali s deťmi.

Tento rok bol však dosť náročný a dlho neistý, pretože Eliáš a Lucas končili strednú školu a čakala na nich čas pohlcujúca maturita. Celé prípravy a samotné Stavanie mája na Šumave sa odvíjali pomerne ľahko, chlapci nepociťovali vtedy časovú tieseň. Ale vystúpenie k 10. výročiu založenia SDB bolo v kritickom okamihu, keď chlapci museli odovzdať niekoľko ročníkových prác a učiť sa na záverečné písomky. Rozhodnutie pomôcť našej škole s vystúpením považujem za hodné ocenenia, lebo naše divadlo a piesne by bez ich muziky neboli tie pravé orechové.

Netreba zabúdať, ako naše konanie a vzťahy môžu ovplyvniť iných. Ako sa môžeme stať vzorom pre mladších

kamarátov, že v nich môžeme napríklad vzbudiť i záujem o akordeón. Oliver Boroš si už vyskúšal hrať na harmonike s chlapcami na oslave školy a na Jarmoku. V tábore sme sa zase dozvedeli, že jeho kamarát Benjamín Pedraza Mahecha začína trénovať na gitare. A tak má naša škola nádej, že odchodom týchto už teraz mladých mužov tu ostanú ich nasledovníci.



Andrejka Lomas – Lucas Lomas

Lucas sa narodil v Anglicku. Rodičia dvoch rozličných národností, otec zo severného Írska a mama Slovenka mu dali príležitosť na cestovanie už od útleho veku. Základnú školu začal vo Windsore v Anglicku a potom pokračoval 4 roky v Malajzii, kde sa rodina presťahovala za prácou. V roku 2014 začali nový život v Austrálii v Melbourne, kde sa usadili. Na strednej škole v Brightone úspešne skončil odbor Medzinárodný Bakalár. Zo štúdia ho najviac bavilo kriticky opisovať filmy.

Lucas mal 9 rokov, keď ho zujala gitara. Každý piatok trpezlivo sedel v čakárni s mamou a čakal na brata v hudobnej škole,

kým skončí hodinu. Lucas mal a stále má veľa trpezlivosti. Avšak, v škole na stene videl rôzne gitary, jednu si aj vyskúšal a vtedy sa rozhodol, že sa chce učiť hrať na gitare. Mal fantastického učiteľa, ktorý videl v Lucasovi silný záujem o hudbu a pomohol mu rozvinúť a vypracovať gitarovú zručnosť. Lucas si každý deň zabrnká na gitare, zahrá si pesničky nové a staré väčšinou rockového štýlu. Rád počúva hudbu od skupín Metalica, Joy Division, Tublatanka, Elán, Horkýže slíže, IMT Smile, Desmod, Johnnyho Casha alebo Roba Grigorova. Od malička počúval slovenskú ľudovú hudbu, hlavne keď sa šoférovalo do školy.

Od 10.rokov navštevoval vodácku skautskú skupinu v Brightone. Naučil sa tam veľa o prírode, stanovaní, ako ovládať menšie lode a plachetnice a ako treba prežiť v divočine. Lucas má dobré srdce, je veľmi ochotný a každému rád pomôže. Hlavne mamke doma. Keď ho o niečo poprosí, tak bez reči a hneď všetko spraví. Je pracovitý, roboty sa nebojí. Jeho najsilnejšia stránka je spoľahlivosť a slušnosť.

Svet volá Lucasa a na začiatku decembra odchádza sám do Európy s jednosmernou letenkou. Túži prejsť cez veľa krajín, spoznať iné kultúry a jesť dobré jedlo. Plánuje stráviť nejaký čas so starými rodičmi v Nových Zámkoch a Írskymi starými rodičmi v Bangore. Rodičom bude veľmi chýbať. Držíme ti palce, Luky, a veľmi ťa ľúbime.

Text a foto: DB, AL

Desať rokov Slovenskej detskej besedy

Keď sa objavila otázka, kto by mohol napísať o oslave našej školy, moje vnútorné pocity rozhodli a dobrovoľne som sa prihlásila. Veď 10 rokov vyučovania slovenčiny v sobotu poobede v SDB je neodlúčiteľná súčasť aj mojej rodiny. Sama tam učim najmenšiu, predškolskú triedu a pomáham s prípravou vystúpení od založenia školy. Taktiež tam chodili moje tri deti. Erik nepretržite od svojich dvoch rokov a Eliáš, ktorý kvôli maturite zredukoval až posledný rok len na hudobnú pomoc k vystúpeniam. Aj Dominika bola stálou súčasťou, ale už pred pár rokmi zo školských lavíc vyrástla.

Musím sa priznať, že počas pandémie človek pomaly vyšiel z akéhokoľvek nacvičovania a vystupovania. A tu zrazu okružle výročie, kde sa očakáva viac. Rozhodli sme sa to prijať ako výzvu a pre deti príležitosť pracovať na sebe, naučiť sa niečo nové a potešiť iných. Predstava programu bola zopakovať srdcovky z predošlých rokov, ale zároveň nájsť zaujímavé novinky a hity. Vedeli sme, že proces príprav bude náročný. Znížená dochádzka detí robí tiež svoje. V čase príprav nám niekoľko rodín odišlo na Slovensko, lebo sa snažili využiť školské prázdniny vo Viktórii na dlhší pobyt. SDB jednu sobotu obetovala na podporu Českého a slovenského filmového festivalu v Austrálii (CASFFA) a v rámci vyučovania sme boli pozrieti nádhernú rozprávku Zakliata jaskyňa.

Oslava sa blížila, ale náš program ani zďaleka nemal kvality verejného vystupovania. Ako to zmeniť?



Desiate výročie Slovenskej detskej besedy sme oslávili aj bohatým programom.

Umožniť deťom pracovať a zlepšovať sa v domácom prostredí? Pomohla nám technika a jej vymoženosti. Poprosili sme rodičov, ktorých deti už pri nácvičku zvládali choreografiu, aby nahráli ich deti na video. A potom sme tieto videá preposlali ostatným rodičom s prosbou prehrať ich deťom a podporiť ich individuálne nacvičovanie.

Tanec na pieseň Moje telo nám urobili sestry Emka a Hanka Groganové, keď deti mohli odpozeráť synchronizáciu, zladenie sesterskej dvojice. Ďalšie sestry Sára a Stella Housové nahráli video k piesni Močila konope. Divadlo Kozliatka, sme skúšali cez Zoom stretnutia a podobne aj tance a

piesne. Ak bola možnosť stretnúť sa s ľuďmi bývajúcimi nablízku, tak sa dohodol termín, aby sa čo najviac nacvičovalo.

Často počúvame overenú skutočnosť, že dôležitejší je samotný proces než výsledok. V prípravách sme mali svoju predstavu, ale ostávali sme otvorení pre vonkajšie podnety. Jedným z nich bol nápad Erika, ktorý spojil svoje jazykové vedomosti a lásku k futbalu. Nechal sa motivovať českou pesničkou od Kryštofa – Milan Baroš a jeho hit prepracoval na mieru pre Mareka Hamšíka, slávneho slovenského futbalistu. Na refrén piesne Marek Hamšík kľučka a gól, spolu s kamarátom Henrym Lomasom vymysleli pohyb súvisiaci s textom. Chlapci nahráli video

refrénu, ktoré sa poslalo ostatným chlapcom a potom mohli všetci jednotlivo trénovať.

Ďalším svetlým bodom na ceste bol Oliver Boroš, ktorému sa naskytla možnosť hrať na harmonike. Nápad podporil jeho otec Laco, ktorý musel oprášiť svoju hru na harmonike z detských čias. Nacvičovanie ľudových pesničiek Ó reľaz, Číziček, Močila konope a Po nábreží konik beží im obom pomáhali napredovať. A tak mohli naši stáli muzikanti Eliáš a Lucas prijať nového muzikanta. Ich účasť na oslave školy, pre povinnosti maturantov, bola však dlho neistá. Vážime sa, že cítili pocit zodpovednosti pomôcť škole, keď ich potrebovala.

Hlavnými časťami programu bolo divadielko Sedem kozliatok a vlk spolu so scénkou Kade tade s Milanom Rastislavom Štefánikom. Keď sme začínali SDB, väčšina detí v škole mala oboch rodičov Slovákov. Dnes, naopak, deti majú zväčša len jedného rodiča hovoriaceho po slovensky, čím je naša práca náročnejšia. Preto sme si pomohli už raz našou školou spracovaným divadlom, čím sme zjednodušili logistiku príprav. Deťom to tiež prinieslo osoh pri osvojovaní divadelných postáv, keď mohli vidieť celý príbeh s pesničkami. Ceníme si, že deti sa naučili dlhé texty naspamäť, najmä rozprávačka Sara Housová, vlk Daniel Pointer a mama koza Scarlet Phillipsová.

Oslava nám umožnila priblížiť širšej verejnosti svetoznámeho slovenského astronóma, pilota, generála, diplomata a politika Milana Rastislava Štefánika. Calvin Phillips a Henry, oblečení vo vojenskej uniforme a čiapke, spolu s



ostatnými chlapcami, oduševnene hlásali Štefánikové výroky. Jeho výnimočnosť bola aj v tom, že precestoval mnohé krajiny sveta.

Čo sa týka hitov, tak sme zaradili pesničku Mobil. Tešilo nás počúvať, ako deti poznajú texty, spievajú a tancujú. Piesňou sme zároveň apelovali na ľudí odložiť mobil a venovať viac času jeden druhému, aby sa nikto necítil sám, ako o tom spievala Scarlet. Dievčatá asi najradšej tancovali na pieseň Moje telo, kde sme moderným tancom uzavreli hodiny o ľudskom tele. Radosť pozerať, keď do deja nastúpili v svojráznom oblečení rapovať Danko a Samko Pointerovci spolu s Calvinom.

Javisko sa na krátky okamih premenilo na futbalové ihrisko, keď chlapci v piesni Marek Hamšík, kričali gól, odpískali jedenástku, volali všetkých na Slovan. Starší žiaci školy trvali na tom, že na vystúpení nesmie chýbať pesnička Hej, Sokoly!, čo vo vás vyvoláva pocit zadosťučinenia, pretože sa nám v procese vyučovania podarilo zasiahnuť hlavný hybný orgán – srdce.

V príprave nášho programu sme sa zamýšľali nad otázkou KROJE, pretože sú neodmysliteľnou

súčasťou ľudových piesní a tanca. V ich predvedení sa celé javisko rozjasní farbami a veselosťou. Veru mnohé z nás sme svoj prvý kroj mali šancu obliecť práve až v Melbourne, zo zbierky tety Váňovej alebo Marty Kapustovej. Kroje sú však časovo náročné, a je to oveľa ťažšie, keď máte rýchlo prezliekať malé deti. Touto cestou sa chceme poďakovať obecnstvu, ktoré bolo s nami trpezlivé, keď boli dlhé prestávky.

Na záver sme sa všetci snažili oslavnou piesňou zaželať SDB veľa rokov, plných šťastia, radosti, dobré pani učiteľky a aby vychovala ešte veľa šikovných detí. Sfúkli sa sviečky na nádhernej a chutnej torte z dielne Adky Tučekovej, ktorá svojimi šikovnými rukami ozdobila tortu v tvare knihy s emblémom a názvom školy.

Oslava 10 rokov SDB bola tímová práca a veľa ľudí tam zohralo dôležité úlohy. Môj pohľad v tejto správe bol rámcovo zameraný na pedagogickú úlohu školy a programovú náplň vystúpenia. Touto cestou by som sa chcela poďakovať pani riaditeľke Marte Kapustovej, ktorá zastrešuje neskutočné množstvo úloh v spolupráci s jej zástupkyňou a administratívnu pravou rukou Norikou Kovarčíkovou. Riaditeľka vybavuje granty nevyhnutné na zabezpečenie projektov. Spolupracuje so Združením austrálskych Slovákov vo Viktórii (ASAV), bez ktorej by naša SDB nemohla existovať. Vybavuje finančné dotácie pre školu, kvalifikované učiteľky, aby škola ostala akreditovaná a podporovaná austrálskou vládou. Pre učiteľky v celej Austrálii vybavila Metodické školenie s profesorkami

Slovenských univerzít a Ministerstva školstva. Záleží jej na ľudských vzťahoch s rodičmi a deťmi školy, podporuje talenty. Pre dievčatá a chlapcov pomáhala a dala ušit detské kroje, o ktoré sa stará a nosí na vystúpenia. Nezabudne ani zabezpečiť filmovanie, fotenie a ozvučenie. Veľmi rada pečie a tak ste mohli ochutnať aj jej štrúdlu. Nové vedenie ASAV na čele s predsedom Ivanom Kovarčíkom pomohlo zastrešiť a zorganizovať oslavu školy objednaním haly, jedlom, pitím, výzdobou a kvetmi pre učiteľky.

Veľká vďaka patrí súčasným učiteľkám SDB Andrejke Lomasovej za jej láskavý pozitívny prístup k deťom na hodinách a ochotu pomôcť, umelecký talent pri výrobe kulis. Zuzke Vyšňanovej za jej uvoľnený prístup, neustálu pohodu, klud a svojský humor, ktorý je často veľkým osviežením. Novej učiteľke Monike Káposztásovej, ktorá má dlhoročnú jazykovú prax so staršími deťmi a veľmi dobre zapadla do

kolektívu svojou ústretovosťou. Našej nedávno vydatej Sylvii Thompsonovej (Poliakovej), ktorá nám v jej nádhernom svadobnom kroji uvádzala oslavu školy.

Podakovanie patrí rodičom, ktorí nosením detí do školy podporujú učenie ich materinského jazyka a všetkým 21 deťom, ktorí dali prednosť našej škole pred mnohými inými lákadlami na víkend.

Medovníkové srdiečka ako spomienkový sladký suvení k výročiu, pochádzali od dvoch cukrárok, Noriky Kovarčíkovej zdobenej spolu s Monikou Bruňackou a od Zuzky Bogárovej, dekorované rukami Andrejky Lomasovou.

Oslavu našej školy poctili návštevou zástupkyne Poľskej školy, s ktorými si vymieňame skúsenosti a nápady už od založenia. A práve ich nadšenie z nášho vystúpenia nám dodalo zadosťučinenie, lebo ony vedia, čo všetko sme museli do

toho vložiť, aby bol takýto výsledok. Ďalej Lenka Allenová, honorárna konzulka ČR vo Viktórii, nás povzbudzovala v práci a vnímal ako vlastných. Ľubica Shannonová, jedna zo zakladajúcich učiteľiek, súčasne v úlohe predsedníčky Českého a slovenského filmového festivalu v Austrálii (CASFFA) a ostatní priaznivci a podporovatelia školy. Všetkým patrí veľké uznanie.

Daniela Bučková



Jozef Hollý

Životopis autora

Dcéra: Elena Holéczyová. Študoval na gymnáziu v Skalici, potom na ev. lýceu a na ev. teologickej akadémii v Bratislave. R. 1901 – 02 pôsobil ako ev. kaplán v Báčskom Petrovci, 1902 – 03 na Starej Turej, od r. 1903 farár v Moravskom Lieskovom. Popredný slov. dramatický spisovateľ obdobia literárneho realizmu, i keď jeho tvorba sa viac približuje k dramatiky 19. stor. Začínal krátkymi prózami v Národných novinách a v Dennici, ale usmerňovaný J. Škultétym sa výlučne preorientoval na



29. 1. 1879 Skalica - 3. 11. 1912 Moravské Lieskové

Pseudonym: Sergej Tritonovič Sebechlebský

Žáner: drama

dramatickú spisbu (v Slov. pohľadoch). Autor hry Márnotratný syn (1903), frašky Kubo (1904), činohry Amerikán (1907), jednodejstvovej veselohry Emancipácia (1908), tragédie Černová (1909), hry Geľo Sebechlebský (1912). Jeho hry si už v čase svojho vzniku obľúbili ochotníci na Slovensku a často ich aj hrávali (napr. r. 1903 – 18 uviedli až 90 predstavení), na profesionálnu scénu však prenikli neskôr, keď jeho dcéra Elena Holéczyová upravila Kuba (1950) a jeho syn Martin Hollý Geľu Sebechlebského (1952 a 1956).

Pokojnejšie, lacnejšie, kreatívnejšie. Vianoce inak

Vianoce patria medzi tie dni v roku, keď viac ako inokedy dbáme na dodržiavanie rôznych tradícií. I keď, slovičko dbáme je v tomto kontexte možno prisilné... je totiž dosť možné, že viaceré vianočné zvyky a obyčaje sú vo vašej rodine už tak dlho, že ich mozog vytiahne z pamäte hneď, ako prvýkrát v aktuálnom kalendári roku počuje úvodné tóny pesničky All I Want For Christmas.

Nikdy však nie je neskoro vytvoriť si nové tradície. Ba dokonca, vzhľadom na globálne i lokálne zmeny sa tento rok príležitosť na niečo nové, prospešnejšie a osožnejšie doslova núka. Preto som dala dokopy zopár tipov, ktoré vám môžu spríjemniť Vianoce a pomôcť nielen vám, ale aj okoliu a planéte.

Pohoda počas príprav

Napriek tomu, že Vianoce sú označované ako sviatky pokoja, príprava na ne býva skôr obdobím stresu. Upratany musí



byť každý kút príbytku, napečené všetky druhy zákuskov. Minimálne. Vytváranie vianočnej atmosféry vrcholí s uložením poslednej vidličky na štedrovečerný stôl a nezriedka je taká hustá, že jej pachuť nedokáže zahnať ani kapustnica.

Spomaľte. Nadýchnite sa, vydýchnite a skúste sa dohodnúť so svojim svedomím, že tú malú, takmer neviditeľnú pavučinu v pravom dolnom kúte špajzy necháte tak a na výmenu

pustíte svojmu detskému ja o jednu rozprávku viac. Ku káve stačí hosťom podávať jeden zákusok, nie päť a vaši blízki nepotrebujú byť zavalení záplavou darčiekov (k tomu sa ešte dostaneme). Urobte si Vianoce, ktorých pohoda začne už počas príprav.

Darujte zážitky či čas

Chcem veriť, že už je za nami obdobie, keď boli Vianoce o drahých a veľkých darčekom. A čím drahší a väčší, tým lepšie. Nie, horšie. Samozrejme, keď vás manžel/ka pošle na Štedrý večer k oknu a vonku uvidíte auto previazané mašlou, pekne sa poďakujte a vezmite si kľúče. Ale veľkú radosť môžu vyvolať aj menšie, oveľa nenápadnejšie a finančne menej nákladné dary.

Na začiatok je fajn vymeniť materiálne veci za zážitkové. Čo tak tentoraz venovať namiesto ponožiek, hodínok a voňaviek radšej lístky do divadla, wellness, kurz varenia či let balónom?



Urobte si tento rok skutočnú vianočnú pohodu bez zbytočného stresu, zhonu a siahodlhých príprav.

Potešiť by mohol i darovaný čas. Opäť, hodinky škrtáme. Skôr mám na mysli poukážku vlastnej výroby, ktorá sa v rukách obdarovaného stane kupónom na spoločnú prechádzku, domáce kino s vlastným výberom filmu a pukancami alebo privátny čas pre konkrétnu osobu, ktorý si môže dopriať sama, zatiaľ čo vy sa postaráte o deti, o domácnosť a ďalšie povinnosti. Ideálne kombo môže byť kniha a poukážka s dvoma hodinami

času na čítanie či soľ do kúpeľa a poukážka s hodinou, počas ktorej obdarovaného nebude nikto a nič rušiť.

Do čoho to zabalím?

Balíte? Takže počas Vianoc pravdepodobne aj vyhadzujete. Konkrétne baliaci papier, ktorý často používame len raz. Zaujímavá štatistika z Veľkej Británie hovorí, že jej obyvatelia minú ročne 365-tisíc kilometrov baliaceho papiera. Najväčšie množstvo sa minie práve počas vianočných sviatkov.

Primárne riešenie je pritom úplne jednoduché – recyklujte a používajte opakovanie. Konkrétne spomínaný vianočný papier. Ak odolá nadšenému a horlivému rozbalovaniu darčiekov, pokojne ho môžete odložiť a o rok použiť znova. Takisto si môžete vyrobiť svoj –



fantázii sa medze nekladú a tak obyčajný biely papier môžete ozdobiť podľa ľubovôle. Navyše, keď do procesu zapojíte deti, majú o zábavu postarané a vy máte čas umyť tú najvrchnejšiu poličku v komore. Vlastne nie, škrtám. Vyrábajte baliaci papier spolu s nimi.

Ja som balenie vianočných darčiekov priviedla (takmer) k dokonalosti pred tromi rokmi. V tom čase som bola redaktorkou v novinách a novinový papier bol teda materiálom, ktorý mi denne prechádzal cez ruky. Použila som ho aj na zabalenie vianočných darčiekov. Navyše, na druhý deň sa papier použil pri škrabaní zemiakov, išlo teda o maximálne využitie.

Nebojte sa narábať ani s prírodnými materiálmi, rôzne vetvičky či špagátiky majú pri balení darčiekov svoje miesto.

Zhrnutie na záver, urobte všetko pre to, aby ste mali pokojné, pohodové a šťastné Vianoce po boku svojich najbližších. Aj keby to malo znamenať, že niektoré veci neurobíte.

*Dominika Mariňáková
Foto: pexels.com*

Nová rozhľadňa na Slovensku sa ihneď stala hitom

Na Kysuciach vyrástla celkom nová rozhľadňa, ktorá už teraz láka k návšteve množstvo nielen nadšených turistov. Ako informuje portál mojekysuce.sk, nájdete ju v Novej Bystrici, konkrétne v časti Vychylovka. Nachádza sa na Smrekovke, ide o kopec na rázcestí ciest do Skanzenu a do časti Rycerová (Vychylovka), smerom pod Rycierovu horu.



O výstavbu sa postarala spoločnosť SOAR sk, a. s. „V rámci operačného programu efektívnej spolupráce pohraničných partnerských obcí Poľsko-Slovensko sme dokončili stavebné práce na rozhľadni

Nová Bystrica,“ uvádza firma na sociálnej sieti.

„Ponúka krásne výhľady z vrchu Smrekovka, na ktorom môžete z výšky 25 metrov obdivovať krásy okolitej prírody. Práce v

náročnom teréne trvali tri mesiace, ale napriek ťažkým podmienkam je rozhľadňa dokončená a my dúfame, že si k nej nájde cestu čo najviac ľudí.“

*Linda Cebrová
Foto: Facebook/SOAR*

Druhé metodické školenie učiteľov slovenčiny v Austrálii a na Novom Zélande

Tento rok sa tímu Slovenskej detskej besedy podarilo zorganizovať už v poradí druhé metodické školenie s názvom „Ukážky dobrej praxe v rozvíjaní slovenského jazyka“, tentoraz nie online, ale prezenčne v Melbourne.

Počas troch dní posledného septembrového víkend (od piatku 23. septembra do nedele 25. septembra) sa na 2. ročníku metodického školenia v meste Melbourne stretla v tvorivej atmosfére fantastická partia učiteľiek slovenského jazyka v Austrálii a na Novom Zélande. Vzdelávali sme sa v oblasti výučby slovenského jazyka ako druhého jazyka, čerpali poznatky o metodike, nových trendoch a vhodných spôsoboch výučby hlavne pre deti a mládež.

Školenie zorganizovali partnerské strany ISEIA Slovenčina vo svete, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici s finančnou podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí a pod vedením Marty Kapustovej, riaditeľky Slovenskej detskej besedy a koordinátorky slovenských škôl v AU a NZ za pomoci tímu SDB v Melbourne Nory Kovarčíkovej a Sylvii Thompson. Školenie odborne garantovala a lektorky zabezpečila Katedra elementárnej a predškolskej



pedagogiky z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, a tak sme osobne mohli spoznať menovite prof. PaedDr. Alenu Douškovú, PhD., a prof. PaedDr. Katarínu Vančíkovú, PhD. Za MŠ SR sa zúčastnila aj Mgr. Martina Malíková, riaditeľka odboru. V Melbourne sa spolu stretlo 13 učiteľiek z Adelaide, Perthu, Brisbane, Sydney, Melbourne a Wellingtonu NZ, plus štyria online účastníci z Perth, Brisbane, Sydney a Nového Zélandu.

Na úvod školenia nás pozdravil a mnoho elánu do výučby poprial aj veľvyslanec Slovenskej republiky v Austrálii, Tomáš Ferko z Canberra. Ani by ste neverili, aké zábavné môže byť školenie, hlavne keď sa všetci zanietenci, ktorí vyučujú slovenčinu ďaleko od domoviny, môžu reálne stretnúť v jednej miestnosti, a nie len online cez obrazovky počítačov, a bezprostredne sa môžu podeliť o svoje skúsenosti. Dôkazom

toho sú mnohé fotky a videá z praktických aktivít v štýle „škola hrou“, ktoré nám pripravili naše lektorky zo Slovenska a tiež prezentovali metodickú učebnú hru „Hláskovo“.

Vďaka tímom z jednotlivých centier s výučbou slovenského jazyka v zahraničí a ich láske k materinskému jazyku sa teraz môže čoraz viac detí a mládeže zapájať do učenia slovenčiny hrou, a za túto ich činnosť im patrí veľká vďaka!

Ako jedna z našich kolegyň na konci zhodnotila: „Naše lektorky to pohnojili, a je teraz na nás, aby z toho niečo vyrástlo.“ Deti sa už môžu tešiť na nové aktivity a hry, ktoré ich čakajú v slovenských centrách vzdelávania v Austrálii a na Novom Zélande v novom školskom roku. Dúfame, že sa o rok zase uvidíme na ďalšom školení, tentoraz snáď pre zmenu v Adelaide.

Nora Kovarčíková

Čo robíme v SDB

Tento posledný štvrtrok bol nabitý rôznymi komunitnými akciami, ledva sme ich všetky postihali. Tu je stručný prehľad aktivít.

Návšteva kina

Štvrtý štvrtrok sme zahájili návštevou kina v sobotu 8. októbra v kine Lido v Hawthorne v rámci Českého a slovenského filmového festivalu (CASFFA) v Melbourne. Na programe bola nová klasická slovenská rozprávka Zakliata Jaskyňa. Podľa recenzií je to vraj najlepšia slovenská „girl power“ rozprávka od čias Sokoliara Tomáša. Režisérka Mariana Čengel Solčanská v nej rozpráva prostredníctvom ústrednej ženskej postavy príbeh o nádeji, ale aj o ľudskej chamtivosti. Odvážna Ada, dcéra Buchwalda, musí nájsť stratenú sestru a vyslobodiť neprávom väzneného otca.

Oslava 10. narodenín SDB

V sobotu 22. októbra sme oslávili 10. narodeniny Slovenskej detskej besedy spolu s oslavou Dňa zahraničných Slovákov v Slovinskom dome v Kew. Deti pripravili bohatý program, v ktorom sme videli zmes slovenských ľudových pesničiek, divadielko o 7 kozliatkach, pásmo starších žiakov o živote Generála Milana Rastislava Štefánika, rap pesničku o futbalistovi Hamšíkovi, ktorú podľa pesničky českého speváka Krištofa napísal a spolu s kamarátmi zaspieval Erik Bučko, našu

školskú hymnu Hej sokoly a po oslavnej piesni zatancoval a zaspieval aj pár folklórneho súboru Liptár - Ben Peška s partnerkou. Svojou návštevou nás poctili aj vzácní hostia - honorárna konzulka Českej republiky, Lenka Allen, riaditeľka Poľskej školy v Albione Grazyna Walenczik s učiteľkami, a Lúbia Shannon, riaditeľka Českého a slovenského filmového festivalu v Austrálii. Všetkým patrí veľká vďaka!



Jarmok 2022

Jarmok 2022 sa konal v sobotu 12. novembra tradične na Šumave v Belgrave po dlhšej prestávke. Naše deti sa predstavili krátkym vystúpením v krojoch, zatancovali a zaspievali niekoľko ľudových, ale aj moderných piesní za hudobného doprovodu Eliáška B., Lukiho L. a Ollieho B. a s pomocou speváckeho doprovodu Danky B., Sylvii T. a Moniky K. Ako vždy, detičky boli zlaté, langoše, klobásky, štrúdle a iné dobroty všetkým chutili, a aj počasie milo prekvapilo – nepršalo.



Tábor 2022

Posledný novembrový víkend sa konal už 10. ročník slovenského tábora vo Phillip Island v zariadení CYC The Island. Nechýbala zábava pre deti aj dospelých, zaujímavé náučné aj pohybové aktivity pre deti, športové hry, či tvorivé dielne. Na nudu sa naozaj nedalo sťažovať. A čo nás najviac prekvapilo? Asi počasie, ktoré nám prišlo, a na záver spoločné predstavenie učiteľiek, rodičov aj detí v dramatizovanej rozprávke O dvoch sestrách, kde sme objavili nové herecké talenty. Bol to príjemný a aktívny víkend plný nezabudnuteľných zážitkov v krásnom prostredí. 10. ročník tejto vydarenej školskej akcie asi nikoho nesklamal.

...a prišiel aj Mikuláš!!!

V sobotu 3. decembra k nám prišiel Mikuláš, ako každý rok a bolo fajn.



DETSKÝ KÚTIK

Vianočné koledy – ich pôvod a význam

Na Slovensku sa s koledami ako piesňami stretávame najmä v predvianočnom a vianočnom období. Sú už súčasťou našej histórie a národného kultúrneho dedičstva. Ako sa formovali koledy a ako ich chápú vo svete?

Predpokladá sa, že samotné koledy ako oslavné piesne majú pôvod v Rímskej ríši - oslavách nového roka - calendae. Odtiaľ pochádza aj používanie tohto slova u rôznych národov a národnosti.

U Slovanov sa koledy zväčša chápú ako ľudové piesne spievané pri príležitosti veľkých cirkevných sviatkov napríklad v období Vianoc. Bohatú tradíciu majú u Slovákov, Čechov, Ukrajincov, Rusov a Bulharov. V Srbsku sa tieto oslavné piesne nazývajú tiež koleda, v Slovinsku kolednica, u Rusov, Ukrajincov a Bielorusov - коляда. V Poľsku majú tieto piesne tiež veľkú popularitu a nazývajú sa kolędy. U týchto národov môže byť význam slova koleda chápaný širšie alebo naopak užšie ako ho chápeme my. Zároveň napríklad u Rusov a Poliakov je veľa kolied, ktoré nemajú len ľudový pôvod - boli skomponované. U Rumunov je koleda colinda, u Francúzov tsalenda u anglicky hovoriacich - Christmas Carol. U Grékov v Grécku

a na Cypre je to Kálanda, u Nemcov a Rakúšanov je to Weihnachtslied.

Keďže Vianoce sú slávené v rôznych štátoch sveta, najznámejšie vianočné koledy a piesne boli prekladané do jazykov mimo svojho originálneho pôvodu. Medzi takéto najznámejšie skladby patrí Tichá Noc - Stille Nacht, ktorá bola predložená snáď do všetkých jazykov na svete. Vznikla v roku 1818 a jej autormi sú Joseph Mohr a Franz Xaver Gruber. Veľmi známa je aj koleda Adeste Fideles, ktorej autorom textu je John Francis Wade. Z latinského textu bola tiež preložená do rôznych jazykov sveta. In Dulci Jubilo patrí medzi najstaršie doteraz spievané koledy. Vznikla v prvej polovici 14. storočia a jej pôvodný text je latinsko - nemecký. Zaujímavý je aj pôvod vianočnej piesne Carol of the Bells, melódia ktorej pochádza z ukrajinskej piesne.

Aj keď nám už často splyva význam slov koleda a vianočná pieseň, vianočné koledy sa viažu k sviatku narodenia Ježiša Krista, kým vianočné piesne sú koncipované širšie a viažu sa k vianočnému obdobiu, ako napr. Rolničky, Rolničky, O Tannenbaum, Jingle Bells. Koledy tak tvoria jednu zo súčastí vianočných piesní.

Nápis názov kvietku. Použi písmená pod tabuľkou alebo prečítaj názov ozdoby.

--	--	--	--	--	--

Prečítaj ozdobu:
NÁPILUT

Nápis písaným písmom názov kvietku.

Vyfarbi rovnakou farbou rovnaké písmená (všetky tvary).

Nápis a vyfarbi všetky písmená, ktoré sa nachádzajú v názve tohto kvietku.

H	R	S	P	B
E	T	M	K	L
Z	Y	C	V	O
I	Q	U	F	D
G	N	A	X	Á

Nápis názov kvietku. Použi písmená pod tabuľkou alebo prečítaj názov ozdoby.

--	--	--	--	--	--

Prečítaj ozdobu:
SICRAN

Nápis písaným písmom názov kvietku.

Vyfarbi rovnakou farbou rovnaké písmená (všetky tvary).

Nápis a vyfarbi všetky písmená, ktoré sa nachádzajú v názve tohto kvietku.

R	E	T	S	H
O	N	S	Q	V
F	G	K	A	M
D	C	J	X	B
P	Y	U	I	Z

Nápis názov kvietku. Použi písmená pod tabuľkou alebo prečítaj názov ozdoby.

--	--	--	--	--	--

Prečítaj ozdobu:
ACIRDOM

Nápis písaným písmom názov kvietku.

Vyfarbi rovnakou farbou rovnaké písmená (všetky tvary).

Nápis a vyfarbi všetky písmená, ktoré sa nachádzajú v názve tohto kvietku.

O	G	P	S	I
F	J	M	D	L
A	T	E	U	R
K	D	Y	H	W
Z	X	C	V	B

Zo stola výboru

Posledný štvrtrok roku 2022 bol v našej komunite naozaj nabitý aktivitami, o ktorých píšeme v tomto čísle Slovenských zvestí.

Výbor sa zišiel 10.októbra, aby hlavne prejednal prípravu Oslavy 10.výročia založenia Slovenskej detskej besedy a Oslavy Dňa zahraničných Slovákov.

Ďalej boli rozdelené úlohy príprav žiadostí na dotácie na rok 2023. AGM – Výročnú členskú schôdzu sme preložili na január 2023 žiadosťou na predĺženie termínu jej uskutočnenia.

Poďakovanie – Združenie austrálskych Slovákov vo Viktórii a Slovenská detská beseda ďakuje Monike Bruňackej a Adke Tučekovej za dlhoročnú podporu a pomoc v školských aktivitách a hlavne vo vedení aktivít v Slovenskom tábore na Phillip Island. Vďaka.



**Všetko krásne v novom roku,
dobrých ľudí popri boku.
Veľa šťastia, veľa zdravia,
nech sa všetky plány zdaria.**
Praje výbor ZASV

Vianočná šošovicová polievka z Horehronia

Suroviny

- 500 g údeného brav. kolena
- 100 g šošovice
- 150 g zemiakov
- 1,5 dcl mlieka
- 20 g hladkej múky
- 40 g bravčovej masti
- 15 g slaniny
- 5 g cesnaku
- 1 č. lyžička červenej papriky
- soľ, celé čierne korenie,
bobkový list

Postup

Údené koleno varíme vo vode spolu s bobkovým listom, celým čiernym korením do zmäknutia, keď je koleno mäkké, vyberieme ho a pridáme umytú šošovicu. Šošovicu varíme do polomäka a potom pridáme zemiaky pokrúpané na menšie kocky.

Zo slaniny, bravčovej masti, cesnaku a mletej červenej papriky si pripravíme zápražku, ktorú zalejeme vlažným mliekom a vlejeme do polievky. Do hotovej polievky pridáme nakrájané uvarené koleno a dochutíme ešte soľou, čiernym mletým korením. Pri podávaní môžeme polievku doplniť opečenými dubákmi na masle. Recept je na štyri porcie.



Čítajte viac: <https://zena.sme.sk/c/6638067/dvanast-vianocnych-polievok-podla-sefkucharov.html>

Kalendár plánovaných podujatí

JANUÁR - DECEMBER 2023

Február	Výlet	tba
26. marec	Obed so seniormi - Box Hill RCL	12.00
10. apríl	Veľkonočný piknik	11.00
6. máj	Stavanie mája - Šumava	11.00
Júl	Deň zahraničných Slovákov	tba
24.-26.november	Slovenský tábor Phillip Island	
2. december	Mikulášsky piknik	11.00

INZERCIA A OZNAMY



Preklady & tmočenie
do slovenského jazyka

Nora KOVARČIKOVÁ
nkovarcikova@gmail.com
+61 432 636 578

NAATI akreditovaná
prekladateľka & tmočníčka
pre slovenský jazyk
9 Athlestone Road
3754 Doreen VIC, Austrália

MONIKA KAPOSZTASOVA
Profesorka jazykov



22 Church Street, Bayswater
0460 669 256
mokalanguages@gmail.com
www.mokalanguages.com

Slovenský jazyk
Anglický jazyk
Španielský jazyk

Všetky konzulárne informácie prosím adresujte na
cons.canberra@mzv.sk

Vysielanie v slovenskom jazyku si môžete naladiť každú nedeľu
večer od 19.00 do 20.00 na SBS2 FM.

Vysielanie je možné počúvať aj na internete na stránke
www.sbs.com.au/slovak



RADIO SLOVAKIA INTERNATIONAL

Z Bratislavy do celého sveta!

"Tu Bratislava! Vysielame pre všetkých Slovákov žijúcich v zahraničí.

Prinášame vám správy, zaujímavosti, reportáže, aktuality.

Denne zo Slovenska, ideme do celého sveta!

Milí priatelia, stanťe sa spolutvorcami vysielania, ktoré pripravuje
Radio Slovakia International. Napište nám o vašich podujatiach,
aktivitách, ale aj o zaujímavých osobnostiach žijúcich vo vašom
okolí. Na korešpondenciu od vás sa tešíme na adrese:

ingrid.slaninkova@rozhlas.sk



S finančnou podporou
ÚRADU
PRE SLOVÁKOV
ŽIJÚCICH
V ZAHRAŇIČI

**SLOVENSKÁ DETSKÁ
BESEDA
ŠKOLSKÝ ROK 2023
SLOVENSKÝ JAZYK**

NOVÝ ŠKOLSKÝ ROK 2023 ZAČÍNA
4. FEBRUÁRA 2023, 14.30 – 17.15
4 TRIEDY (2-4 ROKY, 5-7 ROKOV,
8-15 ROKOV, DOSPELÍ)

Kontakt: Marta Kapusta 0437 699 690
Nora Kovarčíková 0432 636 578
slovaklittleschool@gmail.com

Hawthorn Community House
32 Herry Street, Hawthorn

**ZASV a SDB hľadajú kvalifikované učiteľky
materskej školy a prvého stupňa základnej školy.
INFORMÁCIE - slovaklittleschool@gmail.com**

Redakčná rada: Nora, Sylvia a Marta

Korekcie: N. Kovarčíková

Grafická úprava – D. Mariňáková

Zodpovedný – Výbor ZASV

Ročník XI.

Komunitné oznamy budú inzerované zdarma. Dary na
produkcii Slovenských Zvestí sú vítané.

Slovenské zvesti sú vydávané za podpory Úradu pre
Slovákov žijúcich v zahraničí.



S finančnou podporou
**Úradu pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**